

МИЛАН НИКОЛИЋ - Центар за проучавање алтернатива

У интервјуу за лист "Оружари" наш истакнути политички аналитичар Милан Николић изјавио је да држава мора одбацити нео-либерални концепт развоја а затим кренути у озбиљне инвестиције у реални сектор а поготову у индустрију. У садашњој економској кризи само су се државе са јаком индустријом добро носиле са проблемима.

Да ли мислите да је Србија свих ових година довољно напредовала у владавини закона, у циљу уређења друштва и развоја демократије?

Милан Николић:

Од 2000. године Србија је доста напредовала ка владавини закона или је још увек далеко о овог циља. Прво, донети су бројни закони који нису на нивоу онога што што тражи ЕУ већ по вољи домаће политичке и пословне елите. Идеја је да се донесу нови пре приступа ЕУ и то пошто се домаће елите окористе дошлим законодавством до тада. Многи потребни закони још нису донети али се мисли да за то још има времена, итд., итд. Но, најважнији проблем је да и у случају да постоје добри закони они се ретко или само према некима спроводе..

Како оцењујете стање синдикализма у Србији и да ли ССС има довољну снагу да као највећа синдикална централа утиче на позитивне промене у друштву кроз повећање степена заштите интереса радника и тако ојача друштвену моћ?

Синдикати једва присутни у приватном сектору а тамо су најпотребнији. Још већи је проблем што нико још није почeo да синдикално организује незапослене а тамо је велики број људи и највећа енергија за промене.

По Вашем мишљењу, да ли данас у Србији има политичких партија које се, сем по називу, могу препознати као социјалдемократске по определењу и по принципима ?

У Србији има неколико партија које се називају социјалдемократским али ни једна то није ни по програму ни по свом политичком понашању. Једина нада да ће у Србији постојати нека значајнија социјалдемократска странка јесте у томе да Демократска партија озбиљније крене лево од центра, тј. ка социјалдемократији. Она је већ члан Социјалистичке Интернаци-

Милан Николић, социолог и политички аналитичар

Познато да је сарадња синдиката и социјалдемократских странака у Европи за грађане дала добре резултате. Да ли је у Србији то могуће остварити ?

Све оно позитивно што примећујемо у ЕУ када је поредимо са САД јесте резултат рада синдиката и социјалдемократије у Европи. Већа социјална брига у ЕУ је оно што прво пада у очи али то је и боље јавно финансирање здравства, образовања, науке, већа транспарентност политике, итд., итд. У сваком истраживању показује се да је квалитет живота највиши у скandinавским земљама - што је јасан резултат дугог боравка на власти скandinavске социјалдемократије.

Синдикализам у Србији је слаб и разједињен. Није проблем што има више синдиката већ у томе што њихово руководство није способно за квалитетну сарадњу - што, несумњиво, смањује снагу свима. Велики проблем је и што

онале и номинално је за ову опцију али је то врло мало практично. Уколико у ДС на следећим изборима победи Тадић онда је могуће да ДС, зато што је у опозицији, постане више социјалдемократски оријентисана.

наставак на стр.4

Јединством за бољу будућност

Велика потражња за оружјем које производи наша фабрика се наставља и ове године.

Драган Илић
председник Синдикалне организације

Стижу нови захтеви, а већ постојећи уговори упошљавају у највећој мери све делове производних погона фабрике до краја године. Томе је значајно допринела и свеукупна државна политика која је омогућила пласман наших производа, као и ангажовање СДПР-а преко кога иде извоз наше робе на америчко тржиште.

Административно су отклоњене многе препреке у поступку добијања извозних дозвола, и све то је допринело да фабрика оствари највећи извоз последњих деценија који је до краја године планиран на нивоу од преко 2,5 милијарди динара. Из тих средстава се финансирају сви правци за потребе производње, укључујући и зараде радницима, као и доприносе за здравствено осигурање. Значајна средства су издвојена за текућа инвестициона одржавања, а после дужег низа година издвојена су средства за препокривање кровова који при првим падавина прокисну што угрожава и опрему и здравље и безбедност производних радника.

Велика упосленост је допринела да се после више година изврши пријем млађих радника, а упослено је и 200 радника са радним искуством како би се одржала динамика планиране производње. Важно је нагласити да произведена роба одмах иде ка купцу и да сваки комад оружја који се

произведе до краја године је сигурно продат.

Послови пред којима се фабрика налази гарантују мирнију и 2013. годину, када ће наша фабрика облежити 160 година рада и постојања.

У таквим околностима се показује да је политика и визија наше Синдикалне организације била далековида са становишта интереса и фабрике и

радника када се прошле године ушло у најрадикалнији облик синдикалне борбе са циљем изласка из тадашњих тешкоћа и спречавањем отпуштања 800 радника. Да нисмо били тада јединствени и организовани питање је да ли би фабрика данас била способна да одржи неопходан континуитет процеса и сачува потребна оружарска знања радника која се уградију у наш производ. Тада смо као организатори положили велики испит спремности и зрелости да уз велику борбу челним људима државе покажемо да не прихватамо било коју неодговорну политику која је уперена ка капацитативном девастирању фабрике и кадровском урушавању.

Повећана упосленост се испољава на најгори начин на опрему која је у највећој мери застарела, јер већ две деценије није било озбиљнијег занављања, ако изузмемо 2006. годину када је купљен већи број обрадних центара који данас чине костур савременије и брже механичке обраде. Тај проблем застарелости је изражен поготово у процесу термичке обраде, погонима за производњу цеви, за производњу кундака итд. Наша даља настојања ће ићи ка томе да се обезбеде средства за

инвестиције чиме ће се подићи и већа продуктивност и постићи боља ефикасност и у значајнијој мери повећала безбедност радника. Такву обавезу према фабрици има и држава која је сада власник 75% капитала и где се Влада Републике Србије до сада више пута изјаснила да је фабрика од стратешког интереса за одбрану земље.

Тај пут сигурно неће бити лак или нас разговори на те теме не могу мимоиди са представницима нове политичке владајуће гарнитуре. Тема тих разговора ће бити и обезбеђивање социјалног програма за раднике, а по моделу какав је до сада спровођен. Тај процес би уједно отворио могућност пријема младих радника, чиме би се наставило побољшање структуре запослених радника. То је неопходно како би се подржао реални сектор, а наша фабрика је и даље на високом нивоу, како година старости, тако и радног стажа.

Због свега наведеног и наш утицај у наредном периоду биће неизоставан када се буду решавала многа питања од значаја за фабрику и раднике. То ће нарочито бити важно у најављеним активностима око доношења новог Закона о производњи, промету наоружања и војне опреме.

Улога Синдиката је потребна и даље када се буду доносила важна питања везана како за фабрику, тако и за раднике. Ту је присутно јако пуно нерешених питања која не смеје оставити будућим генерацијама.

Капацитет за даље активности можемо црпети само из нашег јединства које чини Организацију јаком. Потврда тога је и чињеница да је од 2006. године у Синдикату учлањено 1830 радника, што нас сврстава у светски просек по учлањености и само се може поредити са скandinавским земљама. Поносни смо што су сви новопримљени радници постали чланови Синдиката, а учланили су се и радници који никада раније нису били чланови Синдиката. То је резултат рада и стеченог поверења, и то се никада не сме изневерити.

Издавач: Синдикална организација Застава Оружје. За Издавача:
Катарина Јаковљевић, Помоћник уредника: **Драган Стаменовић,** Сарадници: **Јасна Милановић,** Драгољуб Мијаиловић, Марија Милошевић, Нада Јелић, Техничка редакција: **Верољуб Јецић,** Невен Петровић, насловна страна и корице: **Милош Поповић,** Илустрација: **Зоран Ивановић** и Владан Аруновић стр. 16, Адреса: Косовска 4, Тел./факс: 034/323-059, e-mail: sindikatzo@open.telekom.rs WEB: www.oruzari.org

Наставак са стране 2...

Данас су у већини европских земаља на власти десничарске партије. Каква је будућност грађана у таквим околностима?

Тачно је да је десница на власти у већини држава ЕУ али се то, после ове економске кризе, полако обреће тако је ће, вероватно, у следећој декади доминирати социјалдемократске партије. Оно што је битно јесте пропаст нео-либералне идеологије (тржиште све решава, држава не сме да се меша у економске токове, тржиште се само регулише, итд., итд.) а то значи и крај доминације десних партија које су носиоци те идеологије. Победа социјалисте Оланда у Француској је први знак повратка социјалдемократије на чело Европе. Од свих савремених политичких концепата социјалдемократски има највеће шансе да се понесе са најзбильнијим проблемима света које нам доноси будућност: глобалне климатске промене и драматичне научне и технолошке иновације које ће обележити овај век..

Чини се да је борба против корупције била на маргини свих политичких партија на власти, многе су је и системски угађивале. Да ли је

могуће направити позитивне промене са овако високим степеном корупције?

Корупција и организовани криминал су највећи проблеми друштва у транзицији. Они могу да однесу све позитивне резултате промена. Зато сваку власт треба оцењивати пре свега према томе како се носе са овим проблемима. И ЕУ са своје стране највише захтева да се покажу резултати у овом домену. Србија још има шансе да бар ограничи ово зло ако већ не може да га искорени.

Незапосленост и сиромаштво су узроковани у значајној мери промашеним концептотом приватизације, а у "реалном сектору" је тренутно запослено само 20% радно активног становништва у Србији. Како видите излаз из све теже економске ситуације у којој се налазе грађани Србије ?

Мора се одбацити неолиберални концепт развоја а затим кренути у озбиљне инвестиције у реални сектор а поготову у индустрију. Мислим да се мора конципирати нека врста ре-индустријализације. Ако тамо неће приватни сектор држава мора да га натера или да сама улаže пошто заврши улагања у инфраструктуру. У садашњој економској кризи само су се државе са јаком индустријом добро носиле са проблемима. Кина, мануфактура света, је и у овом условима одржала висок економски раст. Друга авенија финансирања мора бити польопривреда и индустрија хране пошто је то сигурна будућност.

У новом Парламенту Србије нема представника који заступају интересе радничке класе. Да ли се касни са идејом да синдикати преузму активнију политичку улогу како би учешћем у политичком и парламентарном животу заштитили свет рада од даљег пропадања?

Један од плаката са социјалном тематиком уз акцију у Ђорђеву: Изградијте нашу индустрију, креирајте послове и сигурносћ

Показало се (и у свету и код нас) да синдикати не треба директно да улазе на политичку сцену већ да нађу странку коју ће подржавати и, за узврат, добити политичко представништво за своје интересе. Најбоље је наћи неку социјалдемократску странку и са њом направити дил. Код нас би требало са ДС преговарати да она иде више у лево, тј. ка социјалдемократији (и одбрани синдикалних интереса) да би је синдикати подржавали. Како се мени чини то је једина шанса за реалну одбрану радничких права.

Да ли сте упознати са радом Синдикалне организације Застава оружје која већ две деценије води борбу за праведније друштво и већа права радника?

Нешто мало знам из медија. Као и у многим сличним случајевима наши медији мало посвећују пажњу борби радника за њихове интересе. Више брину о интересима тајкуна или о томе којој се певачици виделе гађице на концерту. Новинари као да не схватају да су и они лоше плаћена најамна радна снага.

Повећан обим пословања

Раде Громовић, генерални директор

предузећа Застава оружје

Застава оружје се у пословној 2012. години суочила са знатно већим обимом пословања, у односу на претходну пословну годину. План пословних активности за 2012. годину, у свим сегментима пословања, је врло амбициозан. План реализације продаје остварен до краја септембра, је на нивоу око 80 одсто, а највећи део, 87 одсто чини извоз.

Остварени ниво продаје у протеклом периоду, практично прва три квартала, је два и по пута већи, него у истом периоду прошле године. Обавезе према запосленима извршавају се на време, у смислу редовности исплате, а такође и обавезе према пословним банкама и нашим добављачима.

Имали смо доста проблема у организацији производње, јер су нажалост машине, које су окосница плана производње, дosta старе. Стога смо за првих девет месеци, посебно акцентирали план текућег и инвестиционог одржавања. За овај план издвојено је око 22 милиона динара, што је вишеструко већа сума него суме које смо, за исте послове, издавали у претходним годинама.

Реализација уговорених послова

План реализације за 2012. годину, базира се на уговору са Југоимпорт СДПР за потребе реализације ловачког и спортског програма на америчком тржишту за купца Century. Од марта месеца кренули смо са динамиком реализације, која је сада усталењена на седмичном нивоу. То је веома тешко, јер се ради о производима базираним на стрељачком програму, тзв. Програму 13. Програм 13 концептиран је тако да се производи у класичној линијској производњи и на класичној опреми, која је у просеку стара 39 година и стављена је у пуну активност, у смислу производње. Од септембра месеца, па до краја године месечни план производње полуаутоматских карабина, на бази система Калањиков, дигнут је на месечни ниво од 8000 јединица. Такође програм класичних пиштола модела M57 и M70 ће се усталити на месечном нивоу од 1500 комада, колико је уговорна обавеза према купцу Century.

Уговор према купцу са близког истока, који је битно утицао на стабилизацију пословања, закључен у јануару месецу ове године, реализовали смо, што се тиче робе Застава оружје, 100 одсто. Остао је још један део робе из увоза који треба да се испоручи.

Активности везане за пројекат трансфер технологије са Министарством одбрамбене индустрије Азербејџана реализоване су већим делом. Треба истаћи да смо већи део опреме која се набавља са стране уговорили и да смо у пуној мери искористили ефекте глобалне финансијске и економске кризе. Опрему, која је предмет овог пројекта, са испоруочицама смо уговорили по знатно нижим ценама, него што смо их уговорили са крајњим купцем, тако да процењујем да ћемо, када будемо завршили овај пројекат, баштинити значајна финансијска средства. Та средства биће усмерена на реализацију одређених инвестиционих праваца у фабрици.

Војска Србије, помогла нам је и кроз наставак уговорања пушке M21. У марту месецу уговорили смо нову количину од 2000 јединица АП М21, које су авансно плаћене што нам је у том тренутку додатно стабилизовало пословање.

Смањење задужености

Поред тога што су овакви резултати плана продаје и плана прилива финансија омогућили да крене пуна стабилност у делу измирења обавеза према запосленима, успели смо да у првих осам месеци смањимо кредитну задуженост код пословних банака, која је са нивоа од 540 милиона, колико је износила 1. јануара 2012., смањена на 360 милиона, колико износи 31.08.2012. године. За пуних 180 милиона смањили смо кредитну задуженост и тиме смањили обавезе по основу плаћања камата, које су изузетно високе.

Такође смо вратили дуг који смо имали према Југоимпорт СДПР, по основу најразличитијих позајмица из периода 2009., 2010. и посебно кризне 2011. године (око милион и четиристо хиљада долара). По основу реализације уговора за Америку, до краја септембра месеца вратили смо тај дуг у

потпуности и потврдили нашем стратешком партнери да можда у неком следећем периоду, ако фабрика буде имала финансијске проблеме, можемо да рачунамо на њих и они на нас, у смислу финансијске помоћи. Југоимпорт СДПР је са једном афричком земљом закључио уговор за испоруку 6000 јединица АП М21, што ће бити први контингент од потенцијалних 17 000, колико је крајњи купац најавио да ће уговорити, али по траншама (уговори на 6000, затим на 6000 и још 5000 јединица). То је добра шанса да пушку М21, која је усвојена у наоружање Војске Србије, у пуној мери, комерцијализујемо и на ино тржишту.

Свакако да ће пословодство чинити максималне напоре да се и у делу продаје текућих залиха, пре свега мислим на програм пушкомитралјеза М84, као и пиштоль ЦЗ999, максимално истражи тржиште и могућности да се и ова роба, коју имамо произведену, пласира на ино тржишту. Кроз та финансијска средства бисмо стабилизовали пословање и у зимском периоду, када су значајно повећани трошкови грејања, енергената, као и други трошкови.

Млади кадрови

У годишњем плану пословних активности предвидели смо да нам недостаје око 280 производних радника. Од марта месеца, када се кренуло са значајним нивоом производње, јер су тада ступили на снагу уговори са америчким партнером, кренуло се и са процесом обезбеђења радне снаге.

У овом тренутку ангажовали смо око 170 наших бивших радника по уговорима о привременим и повременим пословима. Преок Националне службе за запошљавање, на одређено време ангажовали смо око 130 младих производних радника, који су прошли једномесечну обуку у предузећу. Након тога смо их запослили, на одређено време, на тим истим пословима. Циљ нам је да за овај период, када фабрика има пуну упосленост и када морамо ангажовати на овај начин додатну радну снагу, обучимо довољно млађег производног кадра који ће представљати будућност фабрике.

Ј. Милановић

ЗАПАЖАЊА ИЗ КРАЉЕВИНЕ ШВЕДСКЕ

Током месеца септембра, представници Синдиката Застава оружје боравили су у Шведској, у склопу посете која је организована по основу синдикално - политичког пројекта који се одвија у Србији, у сарадњи са Улоф Палме центром из Стокхолма. Партери у пројекту су Демократска странка, као и Синдикати Фијат аутомобили, Савез самосталних синдиката града Крагујевца и Синдикат Застава оружје. Ово је само један од неколико пројеката које финансира шведска Влада, преко Олоф Палме центра, а његов значај је у помоћи и организовању цивилног друштва и афирмацији социјалдемократске идеје, у циљу демократије и њених институција.

Током петодневне посете у Стокхолму су вођени су разговори са представницима Савеза синдиката Шведске, Социјалдемократске партије и ИФ Метала, а у Гетеборгу такође са представницима синдиката, партија и Улле Лудвигсоном, представником Шведске у Европском парламенту у Бриселу. Иначе, Гетеборг је познат као индустријски град са најразвијенијом металском индустријом, па као такав и град радника и јаких синдиката.

У свим сусретима које смо имали наглашавано

је да су синдикална питања и политичка питања, и у Гетеборгу нико не одваја синдикат од политије. Домаћини су нас упознали са радом синдиката у Шведској, историјом радничког покрета и подршком коју синдикат даје социјалдемократској партији.

Током 1850. године основан је синдикат и у тада сиромашној земљи радио се 14 - 16 сати дневно, а само је један дан у недељу био слободан. Често су послодавци тукли раднике, па је 1889. године синдикат формирао Социјалдемократску партију, што је убрзо резултирало побољшањем услова рада, смањењем радног времена, а 1911. године и добијањем права гласа. Убрзо, 1912. године раднички покрет је створио организацију за образовање радника АБФ, и тај центар је везан за Социјалдемократску партију, а образовање радника и за партију и за синдикат постаје једно од најважнијих питања. Почело се са увођењем идеологије, и сви су имали могућност да похађају синдикално и политичко образовање, и да иду на дошколовање, чиме су добили могућност да добијају образовање током целог живота.

Али, и поред тога, то су биле године великих криза, тако да је преко милион Швеђана емигрирало за Америку у потрези за бољим животом. Партија и синдикат, сталним образовањем становништва подижу

свест грађана који целожivotним учењем унапређују знања, вештине, што за резултат има и побољшање квалитета живота. То се и данас ради, тако да се може видети у свим предузећима како се за време рада одржавају школе где се радници синдикално и политички образују.

Да би друштво добро функционисало, синдикат мора бити добро обучен и зато је образовање једно од важнијих области којом се синдикат бави. Резултат високог нивоа знања је чињеница да данас у Шведској нема посла где не треба знање рада на рачунарима. Шведска се са непуних 9 милиона становника по индексу људског развоја, индексу иновација, информационим и комуникационим технологијама налази на четвртом месту у свету, а по укупним расходима на развој на другом месту, иза Израела.

Данас се на образовање издава 7,7% бруто друштвеног производа који се креће око 350 милијарди евра. Шведска привреда све што произведе извози, фабрике камиона и аутомобила Волво извезу 95% своје производње. Да би створили "државу благостања" и истовремено стални раст шведске економије, неопходна је била тесна веза синдиката и партије. Такав компромис између капитализма и социјализма је Социјалдемократској партији омогућио да буде на власти више од седам деценија. 2006. године су изгубили власт.

У свим разговорима се наглашавало да тренутна партија на власти настоји да ослаби синдикални покрет тиме што смањује давања у случајевима када се остане без посла, чиме се штите интереси послодавца.

Највише се укидају давања за болесне, немоћне и незапослене, што је до сада била највећа тековина синдиката, и такви поступци власти сада доприносе слабљењу синдиката. И поред тога, у Волво-у је и даље навећи проценат на свету учлањено у синдикат, где 98% радника учлањено је у синдикат, док је у целији Шведској 95% металалаца чланова синдиката. Нарочито се ставља акценат и истиче да шведска привреда не може да конкурише ниском платама, већ производима у које је уложена велика количина знања и креативности.

Политика актуелне власти је да грађани не треба да имају утицај на одлуке, већ треба да их политичари доносе у институцијама државе. Супротно томе, идеологија синдиката је да богати морају да улажу више да би грађани борље живели. Држава има одговорност да се новац равномерно дели грађанима, а не да га задржава за себе. Такође, наглашава се да је интерес сваког предузећа на свету да се остварена добит у што мањем проценту даје радницима. Са поносом домаћини истичу да је снага синдикализма у солидарности и заједништву. Када се има јак синдикат, то је као да имате власт у рукама. Разбијањем синдиката добијају послодавци и држава, и до сада никде на свету није забележено да је послодавац јачао синдикат, већ увек настоји да га ослabi.

Посета Шведској оставила је посебан утисак, и на сваком месту се може видети да се ради о развијеној, демократској, и пре свега уређеној земљи у којој се дисциплиновано и са највећим степеном одговорности поштују утврђена правила радног и животног понашања, и то је модел који може и грађанима Србије да обезбеди бољу и богатију будућност.

Стање кадрова у Фабрици

Да је дошло до одређених промена у нашем окружењу у оквиру фабрике јасно је свима, јер осим знатно увећаног обима посла уочљиво је и присуство неких нових лица.

У периоду I-IX 2012. године, радни однос је засновало 135 лица, од чега је 133 младих кадрова ангажовано за рад у директном раду на нормираним пословима. За сада су сви они примљени на одређено време.

У истом периоду по уговору о обављању привремених и повремених послова радно је ангажовано 180 лица, од којих 177 са производним занимањима за рад на нормираним пословима у директном раду. Све ово је повољно утицало на то да однос броја запослених производња - режија буде знатно оптималнији него у предходном периоду.

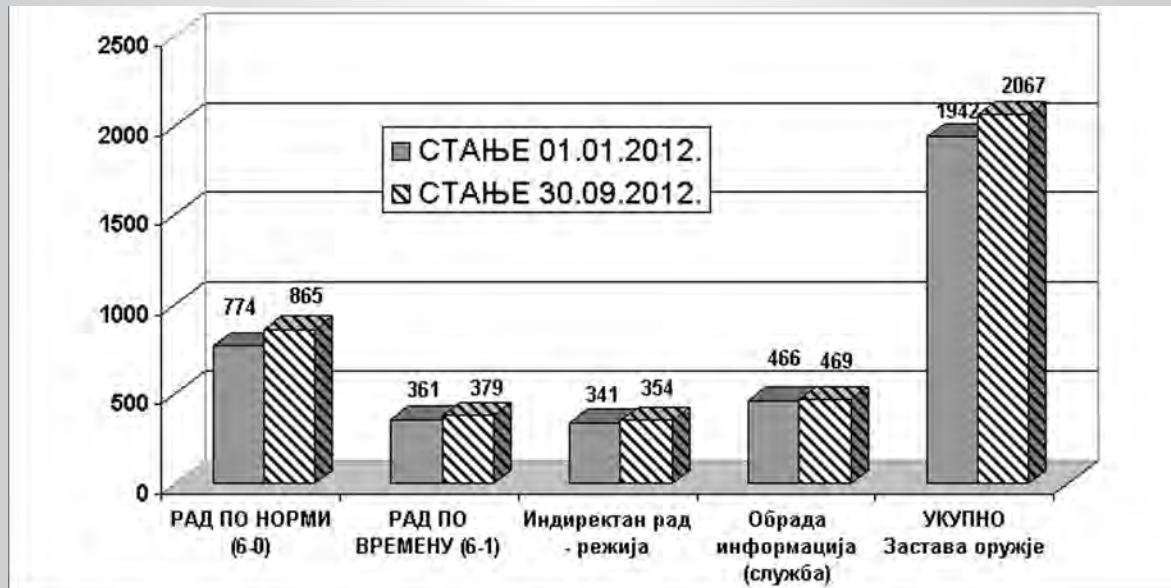
Ако изузмемо раднике по Уговору, стање запослених по врсти рада приказано је у следећој табели:

Врста рада	СТАЊЕ 01.01.2012.	СТАЊЕ 30.09.2012.	Разлика 2-3
1	2	3	4
РАД ПО НОРМИ (6-0)	774	865	+91
РАД ПО ВРЕМЕНУ (6-1)	361	379	+18
УКУПНО – директан рад – производња	1135	1244	+109
Индиректан рад – режија	341	354	+13
Обрада информација (служба)	466	469	+3
УКУПНО	1942	2067	+125

Табела : Број радника по Врсти рада и Укупно, од почетка године и актуелног датума, после пријема радника, са прегледом разлике за та два датума

У директном раду на нормираним пословима ради 865 радника са просечним стажом од 22 године и просечном старошћу од 45 година, док на пословима производног рада по времену 379 радника са просечним стажом од 28 година и просечном старошћу од 50 година. На нормираним пословима ради 17 инвалида а на пословима по времену 49.

Просечна старост запослених у режији је 52 године а просечан стаж 31 година. Број инвалида распоређених за рад у режији је 113.

Графикон : Упоредно стање по врстама рада и укупно од почетка год. са актуелним стањем (после пријема нових радника)

Просечна старост запослених у служби је 51 година а просечан стаж 26 година. Број инвалида распоређених за рад у служби је 20.

Све ово указује да смо као фабрика, и поред ангажовања одређеног броја младих радника, у просеку веома стари и ако у наредним годинама не дође до значајнијег занављања кадрова може доћи у питање и опстанак фабрике и трансфер знања за производњу оружја на младе који треба да наставе традицију својих предходника.

Драган Стаменовић - Фрца

Синдикални пројекат "Ми смо једнаки"

носиоци пројекта представиле пројекат "Ми смо једнаки", као и основне постулате о родној равноправности на којима је сам пројекат и заснован.

Стварање једнаких могућности за напредовање, једнаке зараде за исте послове, забрана дискриминације по основу пола, подела послова у оквиру домаћинства... За многе ово представља недостижан идеал, али се мора истаћи да је последњих неколико година дошло до промене климе и мењања положаја жена чак и кроз законске основе. Оно о чему су генерације жена само маштале сада је постала стварност.

Ипак, није довољно само имати циљ, важни су и начини на који се ни могу реализовати. Богата искуства синдикалних активисткиња из Гетеборга веома су значајна, нарочито ако се зна да је Шведска достигла високе стандарде у погледу поштовања и уважавања свих вредности, а нарочито у области заштите угроженијих слојева становништа.

Осим семинара на којима се обрађују важне теме, чланице Самосталног синдиката са територије града Крагујевца имале су и прилику да похађају курс енглеског језика који се уз подршку синдиката из Гетеборга организује на "Радничком универзитету", након чега су им уручene и дипломе.

Дипломе о успешно завршеном испиту почетног и вишег степена енглеског језика полазницама је уручила Инга Лил Самуелсон омбудсман у Синдикату

Бројне активности обележиле претходни период

Анализа положаја жена, чланица Синдиката на територији града Крагујевца, показала је да је неопходно предузети низ мера како би се подигла свест о потреби да родна равноправност постане свакодневица, и да главну улогу у мењању досадашњих предрасуда, стереотипа, погрешних тумачења, имају саме жене. У том циљу је и организовано више семинара на којима су

IF Metall из Гетеборга, која је иначе руководилац овог пројекта испред шведских синдиката. Том приликом она је истакла да осећа велико задовољство што може да уручи дипломе овим успешним, јаким и храбрим женама, и изразила очекивање да ће се ова сарадња, уз подршку *Olof Palme* центра, наставити и у наредном периоду, како би се и у Србији успоставили односи равноправности по узору на оне који постоје у Шведској.

Треба напоменути да је у период између две посете у Крагујевцу одржан и један семинар на тему мониторинг и евалуације, области са којом се мора упознати уколико постоји намера за озбиљним приступу формирању логичне матрице пројекта. У динамичном разговору, *Anna Lidstrom* и *Ana Popovicki*, експерти *Olof Palme* центра за ову област, са успехом су пренеле део свог богатог искуства полазницима овог интересантног и поучног семинара.

АНКЕТА

Да ли сте били упознати са радом Синдиката Застава оружје пре него што сте се запослили? Како оцењујете ових првих неколико месеци проведених у Фабрици?

Марко Вукићевић 16790/3103
Без обзира што нисам дете радника ове фабрике и раније сам слушао о акцијама Оружара. Сада ми је, наравно, још више познат рад Синдиката. У Фабрици радим пар месеци, и могу рећи да сам изузетно задовољан односом колега пре-
ма нама младима. Када бих могао да бирам, опет бих исто изабрао, бирао бих да радим са Оружарима.

Милан Милојевић 106798/4309
Док се нисам запослио нисам пратио рад Синдиката, али сам се, заједно са мојим колегама учланио чим нам је истекао пробни рад. Старији радници су нам објаснили улогу Синдиката у ранијем периоду, какав је његов значај, и шта је Синдикат урадио за Фабрику у претходном периоду. Старије колеге су пуно помогле.

Đanka Савић 106862/1309
У фабрици су ми радили родитељи, бабе и деде, и са поносом кажем да сам ја трећа генерација која ради у Застава оружју. Са акцијама Синдиката сам била делимично упозната, а сада је много јаснија борба за права радника. Млади радници су сада добили нове Уговоре о раду, и очекују да и убудуће, сваког дана буде све боље и боље.

Марко Стојановић 106847/ 1309
И пре запослења чуо сам за Синдикат Застава оружје. Сада смо већ сви мноштво боље обавештени, а недавно смо и сами постали чланови Синдиката. Постоји није тежак, имамо сву неопходну помоћ, а постоји и добра сарадња са колегама, нарочито са онима са којима смо се и запослили у исто време.

Милена Павловић 106818/1309
За ових пар месеци колико радим у Фабрици доста сам сазнала о раду Синдиката и о његовој борби за права радника. Задовољна сам и Синдикатом, и послом, и организацијом послана. Колеге су увек ту да помогну, што заиста много значи, и може се рећи да имамо изванредан однос и постоји једна позитивна клима према нама младима.

Катарина Павловић 106818/ 1301
Задњих 20 година све знам о раду Синдиката, мајка је активно учествовала у свим акцијама, отац је бивши радник Фабрике. Они су били присутни у свим акцијама Синдиката. О фабрици утисци су одлични, посао није тежак, нарочито када се узме у обзир да сам скоро 15 година провела радећи код приватника, а сви врло добро знамо какви су тамо услови.

Миодраг Ћирић 106827/1301
ПРЕ РАДА У ФАБРИЦИ НИСАМ ИМАО ПРЕДСТАВУ О ТОМЕ ШТА ДА ОЧЕКУЈЕМ, АЛИ МОГУ ДА КАЖЕМ ДА СУ МИ УТИСЦИ О ФАБРИЦИ ОДЛИЧНИ. О СИНДИКАТУ НИСАМ ЗНАО МНОГО, АЛИ САДА ЈЕ ВЕЋ СИТУАЦИЈА ДРУГАЧИЈА. КАДА ЈЕ РЕЧ О ПОСЛУ КОЈИ ТРЕНУТНО ОБАВЉАМ СМАТРАМ ДА САМ СЕ ДОБРО СНАШАО, НИМАЛО СЕ НИСАМ ПОКАЈАО ШТО САМ ДОШАО И ОПЕТ БИХ ДОШАО ДА РАДИМ ОВДЕ.

Ана Лазаревић 106897/3101
О акцијама Синдиката чула сам путем медија, нисам била сасвим упозната. Сада, слушајући старије колеге знам много више. Послом у Фабрици сам презадовољна, постепено учимо, и постајемо све вештији. Није ништа тешко, и лако је савладиво. Искрено, осећам се као да припадам овде.

Слађана Свичевић 106856/1303
С обзиром на то да супруг ради у Фабрици познат ми је рад Синдиката. Веома сам задовољна послом, и брзо сам се уклопила. У односу на претходне послове код приватника овде је све другачије, и однос колега и сама атмосфера која влада на радном месту, овде је све много боље.

Предраг Пурић 106784/1305
Док се нисам запослио, о Оружарима сам слушао само преко медија, а сада сам и сам постао члан. Што се тиче Фабрике, овде сам као ђак редње школе био на практици, тако да ми је било доста тога познато, и посао брушења који тренутно обављам и само окружење. Колеге су одличне према нама младима, изузетно коректне и јако ми се допада фабрика и људи у њој.

Стеван Вукомановић 106863/1303
ЗА ОРУЖАРЕ САМ, НАРАВНО, ЧУО. УЗ СИНДИКАТ СМО КАО РАДНИЦИ МНОГО СИГУРНИЈИ, И ТО ПУНО ЗНАЧИ, НАРОЧИТО КАДА СЕ УПОРЕДИ РАД КОД ПРИВАТНИКА И ОВДЕ. КОД ПРИВАТНИКА РАДНИЦИ НЕМАЈУ НИКАКВА ПРАВА. ТАМО СЕ НЕ ЦЕНИ НИКО, НИ КАO РАДНИК, НИ КАO ЧОВЕК. СВОЈУ БУДУЋНОСТ ЗАМИШЉАМ У ФАБРИЦИ ЗАСТАВА ОРУЖЈЕ.

РАПОРТ

30. април 2012. године, Крагујевац

Министар одбране Драган Шутановац посетио је предузеће Застава оружје и том приликом обишао производне погоне предузећа, као и изложбену салу. На састанку са пословодством фабрике министар се упознао са реализацијом постојећих уговора, као и са плановима предузећа у вези са израдом топа 30ММ који тек треба да се појави на тржишту.

4. мај 2012. године, Крагујевац

Делегација Социјалдемократске партије Шведске и синдиката ИФ метал из Гетеборга посетила је Крагујевац, ит том прилоком је договорен почетак реализације синдикално-политичког пројекта који би се одвијао у сарадњи синдиката ФИАТ аутомобиле, Застава оружје, Савеза синдиката Крагујевца са Демократском странком из Крагујевца. Програмски циљеви се односе на могућност да се синдикати активније укључе у политички живот у Србији, по моделу који се већ деценијама примењује у

Застава оружје и чланове њихових породица.

30. јун 2012. године, Крагујевац

Одржана Скупштина предузећа Застава оружје на којој је усвојен нови Статут предузећа који је усаглашен са Законом о привредним друштвима и. На седници Скупштине изабран је Надзорни одбор предузећа, са мандатом од четири године. У Надзорном одбору испред Министарства одбране су: генерал Драган Колунџија, пуковник Жељко Петровић, пуковник Влада Костић, а представници друштвеног капитала су Драган Илић, председник Синдиката Застава оружје и Милован Пузовић, директор Универзал банке. У складу са новим Статутом престао је да важи мандат досадашњим члановима Скупштине, а запослене ће у наредне четири године представљати заступник друштвеног капитала који ће се изабрати на директним изборима у предузећу.

Шведској, и који је дао одличне резултате када је у питању заштита интереса радника и стварање тзв. "државе социјалне правде". Очекује се да ће се овај пројекат са успехом наставити и у 2013. години, након позитивне оцене досадашњих активности.

24. мај 2012. године, Београд

У Министарству економије одржан састанак представника пословодства и Синдиката са министром економије Небојшом Ђурићем, а једна од тема разговора била је могућност за обезбеђивање средстава за реализацију социјалног програма за запослене у предузећу Застава оружје. На састанку је било речи о убрзавању процедуре добијања извозних дозвола, као и околности везане за оверу здравствених књижица за запослене у предузећу

4. септембар 2012. године, Крагујевац

С обзиром на то да је дошло до измене Статута предузећа и да по процедуре предвиђеној Статутом сви синдикати у предузећу Застава оружје делегирају кандидате за заступника друштвеног капитала у Скупштини предузећа, од којих ће један бити изабран на изборима у предузећу, одбор Синдикалне организације Застава оружје је једногласно донео одлуку да кандидат Синдикалне организације - Самосталног синдиката за заступника друштвеног капитала буде Катарина Јаковљевић која обавља функцију секретара Синдиката.

ЧЛАНСТВУ

6. септембар 2012. године, Крагујевац

Скупштина Синдикалне организације је потврдила одлуку Одбора Синдиката да кандидат за заступника друштвеног капитала буде Катарина Јаковљевић, а на седници је договорен и начин представљања кандидата Самосталног синдиката путем зборова по организационим целинама. Чланови скупштине су упознати и са актуелном ситуацијом у предузећу Застава оружје, а обратио им се и генерални директор Раде Громовић који је говорио о новим пословним плановима и стратегији за унапређење производње у наредном периоду.

7. септембар 2012. године, Крагујевац

Одржани зборови у фабрици, а члановима Синдиката обратио се председник Синдикалне организације који их је упознао са одлуком Одбора и Скупштине Синдиката о

избору кандидата, и о ставу да је изузетно важно да се и са те нове функције члана Скупштине предузећа настави утицај који је Синдикат имао у протеклим годинама када су упитању стратешки циљеви у вези са очувањем фабрике.

10. септембар 2012. године, Крагујевац

Настављено одржавање зборова у фабрици на којима је представљен кандидата Самосталног синдиката за заступника друштвеног капитала. На изузетно посебеним зборовим чланови синдиката су информисани и о свим активностима које Синдикат предузима како би се одржала стабилност у пословању предузећа, а истакнут је изнажај очувања јединства око 1.900 чланова Синдиката.

12. септембар 2012. године, Крагујевац

Избори у фабрици спроведени су на 17 бирачких места, а Централна изборна комисија надлежна за спровођење избора за заступника друштвеног капитала у Скупштини предузећа Застава оружје АД, објавила је коначне резултате избора који су спроведени 12. септембра 2012. године за заступника друштвеног капитала.

Комисија је утврдила следеће резултате гласања:

- Укупан број бирача уписаних у бирачки списак је 2067
- На бирачким местима гласало је укупно бирача 1544
- Укупан број гласачких листића примљених на бирачким местима је 2067
- Укупан број неупотребљених гласачких листића је 523
- Укупан број неважећих гласачких листића је 47
- Укупан број важећих гласачких листића је 1497

Укупан број гласова за сваког кандидата је:

- Наталија Живановић.....79
- Катарина Јаковљевић.....1052
- Славиша Лазић.....366

За заступника друштвеног капитала у Скупштини предузећа Застава оружје АД изабрана је Катарина Јаковљевић, кандидат Синдикалне организације Застава оружје - Самосталног синдиката.

12.-17. септембар, Гетеборг

Представници Синдиката Застава оружје, у склопу синдикално-политичког пројекта, боравили су у Гетеборгу и Стокхолму, где су вођени разговори са представницима Синдиката и Социјалдемократске партије Шведске о моделу по коме је Синдикат, подржавајући Социјалдемократску партију, допринео да је Шведска данас једна од најбогатијих и најурађенијих земаља у Европи.

1. октобар 2012. године, Београд

У Министарству одбране одржан је састанак председника синдиката фабрика Одбрамбене индустрије Србије са представницима Управе за одбрамбене технологије Министарства одбране, коме је председавао генерал Бојан Зрнић, и на коме је разговарано о заједничким проблемима са којима се сочава шест предузећа Одбрамбене индустрије, као и начинима да се крене у реализацију већ донетих предлога закључака који би требали да се нађу на Влади у циљу отклањања постоећих тешкоћа. Такође, најављено је да ће у наредном периоду Министарство предузети активности на изради Закона о наоружању и војној опреми, и да је неопходно активније укључивање предузећа у његову израду како би се Законом уредиле све досадашње примећене околности које отежавају производњу и промет robe посебне намене.

Други о нама - 2012, Са Интернета

ОДРУЖАНИ У КРАГУЈЕВЦУ ИСПОРУЧИЛИ СПЕЦИЈАЛНУ СЕРЈУ

Златни калајникови за председника Ујединjenih Arapskih Emirata

Nebojša Radbić | 30. 06. 2012. | 21:12h | Foto: Nebojša Rajić | Komentari: 32

Ујединjeni Arapski Emirati su od fabrike „Застава оружје“ добили специјалну, малу серију аутомата, који су урађени у злату и у сребру. Позлаћени srpski автомат модел M 92 од пре неколико дана краји и колекцију оружја председника шеика Kalife Bin Zajeda, чије је породично богатство проценjено ове године на 7,5 милијарди долара.

Руčno graviranje: стручњак и прецизност

Kragujevac: Оружје доноси доларе

B. ĐOŠOVIĆ | 01. avgust 2012. | 10:44 | [Коментари](#)

„Заставина“ фабрика наоружања употребила све капаците и коначно пошире успесно. Извоз од 65 милиона долара поправио привредну слику. Успешни нови радни

Danas.rs

06/07/2012 18:51 | Kragujevac

Застава оружје ће због великих извозних послова запослiti још 130 производних радника

Уговори за 50 оружара

Најспособнији радници ће по истеку уговореног тромесячног ангажмана засновати радни односи на неодредено време

Автор: Z. Radovanović

Kragujevac - У Застави оружју јуће су потписани уговори о раду на одређено време, у траjanju од три месеца, са 50 нових производних радника, који су prethodno završili odgovarajuću obuku u fabričkim pogonima. Trenutno se u fabriци обуčава još 80 novih radnika који ће, takođe, однадалју након завршene обuke i провере radnih sposobnosti, потpisati уговоре о раду.

Kragujevac: Nova radna mesta u fabriци оружја

M. ĐOŠOVIĆ | 18. maj 2012. 06:30 | [Коментари: 1](#)

„Заставина“ фабрика оружја planira da angažuje 234 radnika. Око hiljadu nezaposlenih pretenduje na radno mesto

[Пријавите се](#) | [Буди пријатељ](#) | [Пријатељима](#) | [Коментари: 1](#)

KRAGUJEVAC - Око hiljadu nezaposlenih već četiri dana „junša“ на разговор о ангажману у „Заставиној“ фабрици оружја, која је, због нових уговора и повећаног обима производње, raspisala konkurs за prijem 234 radnika.

Prema rečima Dragana Ilića, председника sindikalne организације ове фабрике, прецизна анализа ukazuje да је фирми потребно bar 90 radnika sa iskustvom i 144 bez iskustva:

Zastava oruzje

SRBIA | ПОНЕДЕЉАК 4.06.2012 | 19:46

Застава оружје у златним 80-им

IZVOR: DANAS

Kragujevac -- Застава оружје уговорила је извоз за 65 милиона долара, па би 2012. за ту фабрику најменске индустрије могла да буде најуспељија у последњих неколико десетина.

[Пријавите се](#) | [Буди пријатељ](#) | [Tweet](#) | [QR](#) | [+](#)

Фабрика је, наиме, уговорила извоз војног, ловаčко-спортивког и оружја за личу одбрану (pištolji i revolveri), као и transfer tehnologije za proizvodnju pešadijskog наоружања, вредан око 65 милиона долара.

Реч је о извозном аранжману какав крагујевачка фабрика није реализовала још од краја 80-их, kad је оружјем снабдевао не само некадашњу JNA nego и већину земаља чланica Покрета нesrvstanih.

Nародни вишеђој у Гучи под покровитељством Заставе оружја

[Пријавите се](#) | [Буди пријатељ](#) | [Пријатељима](#) | [Коментари: 1](#)

U okviru 52. Dragачevskog сabora trubača, u Guči će danas, sa почетком u 14 часова, biti održan Народни вишеђој – momčacko takmičenje u pet disciplina. Generalni pokrovitelj овог nadmetanja традиционално је фабрика Застава оружје из Крагујевца у знак сећања на првог српског управника војне фабрике – Петра Протића Dragачevca.

Учесници сећања се у скоку у делије из мести, скоку у вис и из мести, bacaju камена с рамена, rvanju „ја kost“ i гађању јабуке кроз прстен.

Sveukupni победници освојије titulu Arambade i simbolično понети хадџук и кабанић i копље. Такоде, Arambade i победници по дисциплинама добијају сличне награде.

Предходни победници Народног вишеђоја, Arambade, ове године добијају и хадџук писмо, као чувари традиције i народних обичаја.

Продали 10.000 комада високолуксузног оружја

Тарјуг | 26. avgust 2012. 12:51 | [Коментари: 0](#)

Крагујевачка фабрика "Застава оружје" је у последње четири деценије продала готово 10.000 комада руčno graviranog оружја по ценi i do 25.000 evra

[Пријавите се](#) | [Буди пријатељ](#) | [Пријатељима](#) | [Коментари: 0](#)

KRAGUJEVAC - Крагујевачка фабрика "Застава оружје" је у последње четири деценије продала готово 10.000 комада руčno graviranog оружја по ценi i do 25.000 evra, jer se radi i o unikatima који могу да садрже племените метale, i на којима, u зависности од жеље купца, мајсторi izrađuju različite reljefne motive, pa i portrete.

Kragujevac

"Оружари" поново дали крв

четвртак, 11 октобар 2012 12:49

Автор: Vesna Hadžić Adimović

[Tweet](#) | [QR](#) | [+](#)

Подružnica Crvenog krsta фабрике "Застава оружје" организовала је акцију добровољног давања крви за потребе Kliničkog centra.

Bila je to peta akcija koju je podružnica Crvenog krsta kragujevačke fabrike организовала ове године.

Odziv оружара је, као i uvek, bio veliki, a njihova humanost поново потврђena.

Iako ovi ljudi uglavnom rade u vrlo teškim uslovima, оronulim i vlažnim fabričkim halama, zimi često bez grijanja, uvek imaju i snage i volje da drugima daju najdragocenije - сансу за живот.

Većina давалаца су višestruki veterani, понеки од njih su vrlo retku krvnim grupama.

Подružnica Crvenog krsta, "Fabrike оружја" nastavice akciju prikupljanja крви 20. октобра u Službi za transfuziju Kliničkog centra Kragujevac. Тада ће им se pridružiti i kolege iz cele Srbije. Очекuje se dolazak radnika "Fabrike kablove" iz Jagodine, "Tigra" iz Pirot-a, termoelektrane "Ugljenik" iz Republike Srpske, valjevskog "Kruške" i drugih fabrika sa kojima оружари saradjuju.

Музеј-Равна гора

Градска туристичка организација

Крагујевац је крајем прошле године завршила са пројектом сигнализације и поставила знакове усмеравања и путоказне табле на око 50 локација. Музеј Стара ливница је тада нашао место на заједничкој путоказној табли "Милошевог венца" поред Старе цркве, Народног музеја, Театра и Гимназије. У току претходног месеца, у другој фази пројекта туристичке сигнализације, музеј је означен на још неколико путоказних табли. Сада је локација музеја приближније одређена, што је врло значајно, имајући у виду потешкоће на које су наилазили посетиоци приликом сналажења и проналажења музеја.

Почев од септембра, посете музеју Стара ливница су значајно повећане. Поред обновљене туристичке туре "Крагујевац кроз улице и музеје", посетили су музеј у овом периоду и представници министарства одбране, савез геодета Србије, повећан је број ђачких екскурзија из Краљева и Новог Сада, али и посете крагујевачких основаца и средњошколаца. У плану су посете бруцаша крагујевачког универзитета које организује Ректорат у циљу упознавања града. Међу посетиоцима су и гости из Италије, Словеније, Немачке и Македоније.

Музеј су недавно посетили и *John Roger i Hildebrand de Boer*, представници *European Route of Industrial Heritage-ERIH*, организације која се бави очувањем европског индустријског наслеђа. Њихов циљ је повезивање, стварање заједничког сајта и размена података, знања и искуства у овој области. Ови истакнути стручњаци, пријатно изненађени богатством индустријског наслеђа Србије, били су одушевљени аутентичношћу зграде музеја и целокупног простора некадашњег ВТЗ-а. Сматрају да је овај простор део европске индустријске баштине и следећа локација која ће добити место на мапи индустријских локалитета.

Опет је простор тзв. Кнежевог арсенала био интересантан филмским редитељима. Овог пута је то Радош Бајић са својом серијом "Равна гора". У току првог циклуса снимања, једна од локација је био простор око музеја Стара ливница. Снимљени су кадрови почетка бомбардовања Београда и страдање радника у једној фабрици у Раковици. Снимање је настављено у Београду и околини, а нас највероватније очекује нова филмска екипа која ће се бавити темом Балканских ратова у документарном облику.

припремила Марија Милошевић

ТУРНИР У БЕЧУ

међу којима је било највише наших исељеника оштећеног слуха.

У суботу, 13. октобра отпочео је турнир у лепој спортској дворани уз присуство публике. Упоредо се одржало такмичење првих тимова и тимова ветерана. Наша екипа је освојила шампионски пехар уз две победе и два нерешена резултата и на крају захваљујући бОЉОЈ ГОЛ РАЗЛИЦИ освојила пре-дивна два пехара, један импозантан који је прелазни и идуће године морамо да га бранимо и други мањи који остаје у трајном

Чланови Удружења лица са оштећеним слухом, односно чланови секције ветерана у фудбалу, учествовали су на турниру у Бечу који је одржан 13. октобра. У секцији ветерана овом приликом била су 4 члана "ЗАСТАВА ОРУЖЈА", и то су: Вукашин Радић, Миломир Павловић, Драгиша Самчовић и Војислав Ковач, а дочекали су их стари спорчки пријатељи из Беча

власништву. У вечерњим сатима одржана је прослава у једном од бечких ресторана, где је одржана церемонија доделе признања и пехара. На тој вечери је капитен Драгиша Самчовић примио је признање и пехаре и одржао пригодан говор захвалности домаћинима. Селекција ветерана је остварила запажене резултате на турниру, а све то захваљујући помоћи Синдикалне организације Застава оружје, која је као и много пута до сада подржала наше активности.

ЛЕГЕНДЕ НАМЕНСКЕ: Радивоје Лазић-Раде Чивијаш

Радивоје Лазић (1945.г.) запослио се у војној фабрици давне 1963. године. Гравер у пензији.

"Ручно гравирање је уметнички делокруг рада, који нема краја. То се носи до краја живота."

Родом Шапчанин, школован у Београду, као фудбалска нада (играо је за ОФК Београд, Шумадију, Металац, Јадран) обрео се у Крагујевцу и ту запослио. Како је у Београду завршио школу за прецизне механичаре, алатничаре, на почетку је радио на прецизном, округлом брушењу. После одслуженог војног рока, кад се вратио у фабрику, 1973. године, чуо је за конкурс за оснивање Групе за гравирање. Наравно, јавио се и показао је завидан резултат. Око три године радио је гравирање као "самоук", а онда је са још тројицом колега отпутовао у Сул, у Источној Немачкој, на специјалистичко дошковавање

Уз Радета Чивијаша, у Сулу су уметничку гравуру, код професора Елта Кумера, изучавали Зденко Перхинек, Ранко Бабић и Драган Милојковић. Раде је у школи учио немачки и додатно га унапредио приликом боравка у Сулу. Био је фасциниран њиховом школом гравирања, која је важила за једну од водећих у свету. Једва је чекао да види њихове алате и на који начин раде. Било је изненађујуће да они раде у стојећем положају и гравирају "од себе". Имали су око 30 гравера са одличном организацијом после - рад по врстама гравура.

Професор Кумер је у Радету препознао потенцијал и нудио му и да остане у Немачкој. Раде то није желео, јер код куће су га чекали два сина и амбициозна супруга Мира, која је док се он школовао у Сулу, у Крагујевцу завршавала Вишу медицинску школу. Са тројицом колега, с обзиром на претходно искуство, Раде је четврогодишњи програм савладао за три месеца, дипломирао, добио звање квалификованог гравера и вратио се у војну фабрику у Крагујевцу. Дипломски је садржао преко двадесет радова, а у Крагујевац је донео 17 радова. По повратку у Групу за гравере примљене су и нове колеге Новица

Прокић, Мирослав Павловић-Лале, Алекса Аћимовић, Велиша Ранитовић. Раде каже да их је научио "колико се могло".

Осамдесетих година, када је на челу фабрике био Вукашин Филиповић, формиран је Атеље за гравирање. На конкурс се јавило преко 60 кандидата. Раде је био на челу комисије за пријем. Око дводесетак пријављених испунило је услове конкурса. Многи нису успели, јер је посао гравера јако захтеван. Као пословођа, Раде је својевремено, умео да посаветује младе колеге да се одморе, јер се често дешавало да после десетак дана рада на дрвету, металу, са племенитим металима, психички "попусте". Формирањем Атељеа остварена је идеја да фабрика има своју екипу гравера, да сви знају исто. Ретки су били надарени. Међутим, Радету је велика сatisфакција да су га поједине колеге, које је обучавао, превазишли.

Раде Чивијаш гравирао је за разне клијенте са простору старе Југославије, али и из целог света, за важне личности, за државнике, институције, цркве, манастире, појединце који су долазили код њега по препоруци. Често су га звали из Протокола града Крагујевца, за најразличите врсте натписа. На пример, креирао је Повељу "Црвени барјак". Како каже, "Нема ко је није добио, од тадашњих људи од утицаја".

По Радетовим речима, у послу гравера све је захтевно на свој начин, и метал и дрво. Зависи, шта коме лежи. Увек може да се погреши, али и да се исправи. Рад са племенитим металима, златом и сребром, је деликатан посао, захтева много труда, стрпљења и умећа. То је мукотрпан посао. Раде се увек ослањао на сопствену оцену. Свој рад је оцењивао сам. Кад је био задовољан, по сопственим критеријумима, знао је да ту гравуру може да пласира било где.

Писање на металу је посебан Радетов дар. Да би неко ко лепо пише пренео то на метал, мора да прође доста времена уз доста рада, јер је то веома тешко. Писање на металу, суштински је супротно од писања на папиру. Радету је то лежало да свој краснотпис пренесе на метал. По томе је био познат.

Рано откријен посебан таленат

Да је Раде надарен, његови другови су спознали јако рано. Најбоље је то знао Божур Максимовић. Како су карте за утакмице увек биле скупе, посебно за средњошколце, Божур би натерао Радета да му нацрта "за час" једну серију. Умео је тако добро да их прода, да су могли и одело да купе. Понекад су на утакмицу водили цело одељење.

Данас, кад се осврне на свој радни век, помало му је жао што није отворио граверску школу. Имао је ту идеју. Да је постојала школа при фабрици, могао је да учествује и обликује гравера од почетка. Овако је добијао колеге који су већ имале по десет, петнаест година стажа у фабрици и већ формиран однос према послу. А бити гравер захтева одређено васпитање, односно висок ниво самодисциплине и поштовања посласа.

У пензију, Раде је отишао 2004. године. Не ради много. Понекад, када неко дође са препоруком и инсистира. Поносни је деда (једна девојчица и три деčака). Уз њега су најстарији Михаило, Момчило и Лука. Неко од њих сигурно носи дедин таленат. За сада, то показује Лука, који како каже Раде, фантастично црта. Време ће показати да ли ће нове гравуре са потписом Лазић прославити наш град.

Важни датуми: за сваки месец по један важан датум из историје радништва - да се подсетимо ...

1. Јануар - Светски дан породице; први пут је прослављен 1. јануара 2000 године када је одржана посебна церемонија међу израелским и палестинским породицама у избегличком кампу у Наблусу. Касније те исте године, иако њен први дан није био обележен миром (упркос широко распрострањеном страху од тероризма, пада рачунарских система итд.) Конгрес Сједињених Америчких Држава једногласно је донео одлуку да први дан сваке године буде посебно време, време мира и несебичности. Генерална скупштина Уједињених нација се 2001 године придружила овој иницијативи и предложила свим својим чланицама да признају и славе 1. јануар као нови празник.

20. Фебруар - Светски дан социјалне правде; Социјална правда се заснива на принципима унапређења борбе против сиромаштва, промоцији права на рад, једнакости полова и остваривању једнаких шанси за све. У Србији два милиона грађана живи тешко, 30.000 се храни на казанима Народних кухиња, 70.000 прима социјалну помоћ, 650.000 радника нередовно прима зараде, милион је незапослено, 430.000 радника је од почетка економске кризе остало без посла.

8. Март - Дан Уједињених нација за права жена и међународни мир; 1910 године у Копенхагену је одржана Друга конференција жена социјалиста, на иницијативу немачке револуционарке Кларе Цеткин (Clara Zetkin). На овој конференцији је установљен празник Дан жена у знак сећања на демонстрације америчких жена у Чикагу 8. марта 1909. Прва прослава Dana жена у Србији одржана је 1914.

28. Април - Дан заштите на раду; Од 2003. године Међународна организација рада ИЛО, International Labour Organization, обележава "Светски дан сигурности и заштите здравља на раду" с нагласком на превенцију болести и озледа на раду. Светски синдикални покрет 28. април обележава комеморацијом за све жртве професионалних болести и повреда на раду. Међународна организација рада и Светска здравствена организација процењују како сваке године на раду смртно страда око 2 милиона радника, уз 260 милиона озледа на раду, те врло великог броја случајева професионалне болести.

1. Мај - Празник рада; Међународни празник рада - 1. мај, обележава се широм света. Једни га дочекују свечаностима, такмичењима и излетима, а други - протестима. Огромну енергију коју су некада радници показивали првомајском парадом, данас углавном замениле општа апатаџи и роштиљијада. Пролетери ћуте и страхују за радна места.

12. Јун - Светски дан против рада деце; Светски дан борбе против дечјег рада обележен је први пут 2002. године, у организацији Међународне организације рада, с циљем подизања свести и покретања акција у свету против дечјег рада и запошљавања деце. Милиони девојчица и дечака у целом свету су запослени, а више од половине те деце изложено је најгорим облицима дечјег рада. Тој деци је ускраћено адекватно образовање, здравље, слободно време уз кршење њихових темељних права и слобода

11. Јул - Светски дан становништва; Од 1990. године, владе широм света, у сарадњи са Популационим фондом УН (УНФПА), обележавају 11. јул као Светски дан становништва низом активности, у складу са актуелном темом и тренутним потребама, како би унапредили развојне стратегије.

9. Август - Међународни дан сиромашних, обележава се у циљу скретања пажње јавности да борба против сиромаштва треба да буде константна, а рад на овој проблематици и пружање помоћи социјално угроженим категоријама континуирано. Међу најмање пола милиона сиромашних у Србији, социјалну помоћ прима око 68.000 породица, а најосновније егзистенцијалне потребе најсиромашнији грађани остварују у 63 народне кухиње у Србији.

Септембар 21. - Међународни дан мира Међународни дан мира ("дан мира") пружа могућност за појединце, организације и народе да учине нешто за мир на тај заједнички датум. Ово је покренуто од стране Уједињених нација резолуцијом која је донета у 1981 која се подударила са отварањем Генералне скупштине. Први дан мира обележен је у септембру 1982.

7. Октобар - Светски дан достојанственог рада; Радници широм света овај дан обележавају као симбол борбе за сигурност радног места, редовне плате, здравствену, социјалну и пензијско-инвалидску заштиту, могућност организовања у синдикате ради заштите својих интереса, те истинско укључивање у социјални дијалог. Достојанствен рад се темељи на уверењу да су за стварање најбољих перспектива за друштвени напредак и развој нужне све четири његове компоненте: запошљавање, права, заштита и дијалог.

16. Новембар - Међународни дан толеранције; Широм света обележава се Међународни дан толеранције који треба да подсети да "сви имају право да живе и буду то што јесу".

10. Децембар - Дан људских права "Сви људи рођени су слободни, са једнаким достојанством и правима" каже први члан Опште повеље о људским правима. Рођењем и првим тренутцима живота човек поседује људска права. Она су загарантована, неотуђива и регулисана низом међународних докумената.

Припремио Драган Стаменовић - Фрца

МУДРОСТИ БИЗНИСА -

- Моћ је у размени знања - Рене Тисен
- Основни принцип је: не контролиши да би пронашао грешку, него да грешку исправиш и спречиш њено понављање - Шигео Шинго, творац јапанског привредног чуда
- Напредак је немогућ без промена, а они који не могу да промене свој ум не могу ништа да промене - Џорџ Бернард Шо
- Људи нису против промена, они су против тога да се они сами мењају - Питер Мајкл Сенги
- Погрешне претпоставке леже у коренима сваког неуспеха - стара изрека
- Дух једне организације се креира у врху - Питер Дракер
- Знање је отров који у великим дозама лечи, а у малим убија - Мор Јокай
- Када је свако ништо, тада је нико неко! - Вилијам Гилберт
- Никада не можемо да имамо поверење у власт која има превелика овлашћења - Тацит
- Лако је видети, тешко је предвидети - Бенџамин Френклин, државник
- Учење је оно што сте знали целог живота, али на други начин - Дорис Лесинг, писац
- Хиљаду пута је боље имати здрав разум без образовања, него образовање без здравог разума - Роберт Ингерсоли

О СВЕМУ ПОМАЛО ...

Боље бити мало глуп, него мало паметан.

Боље бити активан данас, него радиоактиван сутра.

Данашња медицина је заиста много напредовала, за сваки направљен лек успела је пронаћи болест!

Сложна браћа кућу граде, несложна две!

Смрт је као тачка на kraju приче.

Није важно колико је реченица дуга већ да ли је имала смисла !!!

2012. године треба да буде смак света. Ако хоћеш да преживиш, дођи код нас у Србију. (Ми каснимо за свима око 30 година)

Боље умрети од литре него од капи .

Три неписана правила: 1 _____ ; 2 _____ ; 3 _____

И ОРУЖАРИ ИМАЈУ ТАЛЕНАТ

Позивамо све запослене који имају талента за цртање, писање, хумор, забаву, на сарадњу у изради нашег листа Оружари. Јавите се редакцији да са Вашим талентом у овим областима упознамо наше колеге.

Представљамо Вам радове Зорана Ивановића - нашег дугогодишњег сарадника и Владана Аруновића, по занимању алатничара за резне алате, који у нашем предузећу ради од 23.10.2006.год.

Из рада Подружнице Црвеног крста "Застава оружје"

Подружница Црвеног крста "Застава оружје" већ традиционално, поводом Dana фабрике, организује акцију Добровољног давања крви на којој је, заједно са акцијом у кругу фабрике, прикупљено 117 јединица крви. У акцији су сем наших добровољних давалаца учествовали и наши драги гости И пријатељи из Прилена - република Македонија, Угљевика -Република Српска, Пирота, Јагодине, Лапова, Чачка, Краљева, Трстеника, Крушевца, Драгоцвета, Земуна и Ужица. Након акције за све добровољне даваоце је организовано дружење у суботу 20.10.2012

Од других акција Социјална комисија припрема поделу пакета за социјално угрожене и болесне раднике. Други видови помоћи се одобравају по захтеву радника, и као до сада, највише их је заинтересовано за куповину наочара и лекова.

Миланка Павловић

БУКВАР ЛЕКОВИТОГ БИЉА

Аронија , биљка о којој се прича !

Црноплодна Аронија (Aronia Melanocarpa L.), расте као гром висок 1,5 - 2,5 м, бујног је раста, а резидбом је обликујемо и као мање дрво. Њена посебност је отпорност на ниске температуре и касне пролећне мразеве, а успева и на мање плодним земљиштма. Плодове Аронија прерађујемо у сок, вино, компоте, мармеладе, цемове, можемо

их користити и свеже, сушене, у чају, а можемо их и замрзнути. Употребљавају се за припрему освежавајућих напитака, а могуће је и припремити различите ликере, ракије.

Аронија или (Сибирска боровница) садржи највише антиоксиданаса међу 277 врста намирница које користи човек, укључујући и друго јагодично воће, бобице, цитрусе, поврће, житарице и зачине.

Садржај антиоксиданаса изражава се у тзв. ОРАЦ јединицама, антиоксидативном капацитету (The Oxigen Radical Absorbance Capacity), којих у аронији има 16100, тј. 16100 микро мола на 100 г плода што је много више од боровнице, купине, малине или црне рибизле. Дневне потребе човека износе од 3000 - 5000 ОРАЦ јединица, те је људском бићу довољно да конзумира 20 - 30 грама овог воћа, или исто толико бобица, или 0,3 дл - 0,5 дл сока ароније свакодневно. Оваквим саставом аронија представља храну и лек који умањује ризик од појаве многих болести, као што су карцином дебelog црева, неактивна јетра, кардиоваскуларне болести, хронична запаљења, гастроинтестинални проблеми укључујући и чир, и запаљења ока (uveitis). Јача имунни систем те је добра храна - лек за децу, спортисте и реконвалесценте. Успорава процесе старења и има антисептичко дејство. Могуће је да антиоксиданси помажу у лечењу свих хроничних болести, као што су канцери, срчана оболења, паркинсонизам, бронхитис. Све саставке које је аронија створила да би себе сачувала од инсеката, гљивица, бактерија и вируса, а који се једном речју називају фитонциди или биљни антибиотици, човек уноси у свој организам и користи благодети природе. Аронија је биљка **која се не третира пестицидима**, јер је не нападају болести и инсекти.

АНТИКАНЦЕРОГЕНО ДЕЈСТВО

Аронија у високом проценту убија малигне ћелије код тумора мозга, плућа, дебelog црева и јетре.

АНТИОКСИДАНС

Аронија спречава стварање слободних радикала и дегенерацију здравих ћелија у људском ткиву и крвој плазми, а тиме успорава и процес старења организма (танини, флавониди, витамин C, витамин E).

ГЛАВА

Аронија побољшава циркулацију крви у крвним жилама главе и помаже код главобоље и мигрене, зауставља развој атеросклерозе и ствара снажну заштиту од појаве деменције и настанка Алцхајмерове болести.

СРЦЕ

Аронија смањује висок крвни притисак, враћа лош холестерол у нормалу и подстиче пораст доброг. Омогућава брз опоравак након срчаних и мозданих удара, регенерише фино артеријско мишићно ткиво и повећава њихову еластичност, побољшава проокрвљеност миокарда подстичући стварање нове мреже финих крвних судова после губитка функције старих, ствара потпуну заштиту од зачелјења.

ЈАЧАЊЕ ИМУНИТЕТА

Аронија спречава бактеријске и вирусне инфекције (прехлада, грип...).

Пресек бобице ароније

ЕНДОКРИНЕ ЖЛЕЗДЕ

Аронија побољшава лучење хормона и регулише рад штитне жлезде, регулише ниво шећера и хемоглобина у крви, рад панкреаса и лечи дијабетес.

Садржи редак витамин Е СОРБИТОЛ чиме помаже дијететску исхрану .

КРВ И КРВНИ СУДОВИ

Аронија поправља крвну слику и чисти крв, побољшава циркулацију, смањује повишен крвни притисак, смањује лош холестерол и регулише шећер, повећава еластичност крвних судова (посебно је значајно за дијабетичаре) и спречава њихово зачепљење, спречава атеросклерозу и смањује тегобе код упаљених и проширенih вена .

ЖЕЛУДАЦ

Аронија смирује грчеве и болове желуца, смирује упалу слузнице желуца, помаже код чира на желуцу и желудачне нервозе (антоцијанин).

ЈЕТРА И ЖУЧ

Аронија побољшава рад јетре и излучивање жучи, чисти јетру од масноће, регенерише је и код тешких оболења, лечи и регулише упалу жучне кесе и жучних канала, жутицу, жучни песак и жучни камен (феноли, флавониди).

ОЧИ

Аронија побољшава вид, лечи дегенеративне промене на макули, штити очи од УВ зрачења, спречава настанак катаракте.

КОЖА

Аронија повећава еластичност и значајно смањује присуство бора и стрија, уклања тамне флеke од сунца и испуцале капиларе, освежава кожу, успорава старење.

ЧИШЋЕЊЕ ОРГАНИЗМА

Аронија везује се за тешке метале и радиоактивне елементе у телу и омогућава њихово излучивање што је од највеће користи после изложености зрачењу код постопративне терапије (масовно коришћена након несреће у Чернобиљу за смањење тегоба на изложеним службеним лицима).

НАЧИН СВАКОДНЕВНЕ УПОТРЕБЕ

Доза за здраве особе: превентивно 1 пута дневно (летњи период) и 2 пута дневно (зимски период) 0,3 дл сока од Ароније.

Доза за оболеле: 2 до 3 пута дневно по 0,5 дл сока од Ароније.

Аронија осетно побољшава здравље уз континуирано коришћење и одговарајућу исхрану након 3 до 4 месеца, код тежих оболења након 6 до 9 месеци. Узима се једном дневно, ујутру, на празан stomak, на 30 мин. пре уношења хране. НЕМА временског ограничења у трајању узимања сока од Ароније, препоручује се свакодневно коришћење у што дужем периоду током године..

Изглед плода ароније

ССС Крагујевац на радничким спортским играма Самосталних Синдиката Србије 2012.

Радничко-спортивки сусрети савеза самосталних синдиката Србије 2012. одржавали су се по шести пут у периоду од 10. до 14. октобра ове године у Сокобањи.

Основни циљ ове традиционалне манифестације било је окупљање радника, развијање физичке културе и рекреације, међусобно упознавање и зближавање учесника сусрета.

**Најшрофејније шакмичарке, Милена
Василијевић, која има 2 златне и Видосава
Аврамовић и Нада Јелић, екипно златна !**

У куглању шакоће златна медаља !

Дешаљ са борилиштама где су освојене 2 медаље

За овогодишње такмичење пријавило се преко 700 учесника из гранских синдиката, градских, општинских већа и поверилиштава. Такмичења у женској и мушкиј конкуренцији одржала су се у 11 спортивких дисциплина уз учешће 21 екипе.

Поверилиштво Савеза самосталних синдиката Крагујевца је имало своје представнике у куглању, пикаду, надвлачењу конопца, фудбалу, стрељаштву, кошарци, одбојци, шаху, тенису, стоном тенису и пливању. Улога оружара била је врло битна и запажена у освајању трофеја што је допринело одличном резултату у коначном пласману екипе ССС Крагујевца.

Освојене су 4 медаље (3 екипно и 1 појединачно), 3 златне (жене-пикадо екипно, у саставу Милена Василијевић, Видосава Аврамовић и Нада Јелић, и појединачно Милена Василијевић, и мушкарци - куглање екипно Милинковић Александар и Дејан Милосављевић) и једну сребрну (мушкарци - надвлачење конопца). На крају такмичења крагујевчани су заузели одлично пето место.

Нада Јелић

Представљамо поверенике Синдикалних подружница

**Драган Стаменовић - Фрле
председник подружнице 0890 -
Центар за ИТ и ПС (АОПИ) и 1090 -
Унущањи трансийор**

Људима нада се да у томе и успева. Сматра да рад у синдикату нипошто не треба да ремети рад на радном месту, и да у ствари треба да се надопуњују и да за све може да се нађе време. Проблеме покушава да решава тако да заштити интересе свих запослених али и предузећа. Жестоко се противи подели запослених на производњу и режију, за коју сматра да је вештачка и да само скрива праве проблеме. Као синдикални поверијеник истиче да проблеми јесу велики, да су великим делом наследјени, али и да за део проблема сами сносимо кривицу. Истиче да су проблеми решиви уз правилно одабрани пут на коме морамо да потешкоће решавамо заједно и да једни без других не можемо. Већ неколико година запосленима је познат и као новинар и помоћник главног уредника нашег синдикалног листа ОРУЖАРИ, где је својим чланцима давао свој особен печат и стил писања. Синдикалне новине је освежио увођењем одређене дозе хумора, и темама које поједини запослени исчекују са сваким новим бројем Оружара. Нада се да ће и у овом броју за неки текст измамити осмехе запослених јер дан без осмеха сматра неповратно изгубљеним. Свим запосленим честита дан фабрике и каже да је за фабрику првих 159 година најтеже, а после ће све ићи лако !!!

Као председник подружнице, у Одбору самосталног синдиката је у свом првом мандату. По струци је дипломирани машински инжењер и ради у Центру за информатичке технологије и пословни систем (АОПИ). У самој фабрици има нешто више од 14 година рада, где је дошао са места стручног сарадника машинског факултета у Крагујевцу. У свом раду покушава да оправда очекивања две наизглед дијаметрално супротне целине по структури чланства: АОПИ и унутрашњи транспорт, али добром комуникацијом и сарадњом са својим

Мој тренутни ангажман као председника Синдикалне подружнице РЈ 13 резултат је дугогодишњег активног учешћа у раду Синдиката, најпре као члан, а у два мандата и као члан Скупштине Синдиката. Целина коју ја представљам у Одбору Синдиката је једна од најбројнијих, и чине је већији синдикални борци. Сматрам

да је Синдикат допринео очувању фабрике. Са поносом могу да кажем да је задовољство што су и нове генерације прихватиле тај начин понашања и синдикалног размишљања, сви наши млади радници су постали чланови Синдиката. Интерес радника је увек на првом месту, њихова заштита, брига за њихово здравље, и са те стране улажу се напори да се успостави равнотежа између повећаног обима послса и труда који радници улажу како би се послови остварили. Као члан Преговарачког тима Синдиката увек сам радио на томе да укажем на оне области за које сматрам да нису на најбољи начин организоване, и где би морало да дође до одређених измена у циљу побољшања ефикасности. На крају, могу само да изразим очекивање да су тешка времена иза нас и да фабрику, и нас саме, очекују боли дани..

Васо Кнежевић - РЈ 13

ОРУЖАРИ НА 45. САЈМУ ЛОВА, РИБОЛОВА И СПОРТА - ЛОРИСТ 2012. НОВИ САД !

На 45. Међународном сајму лова, риболова и спорта ЛОРИСТ, одржаном у Новом Саду од 25. до 30. септембра, ЗАСТАВА ОРУЖЈЕ је посетиоцима понудио неколико десетина различитих експоната ловачког и спортског оружја. Право освежење на нашем штанду је било то, да су се купцима осим

квалитетног оружја нудили и други производи из наше фабрике: попут ручно рађених и резбарених зидних сатова, икона, ексклузивних трофејних ловачких ножева, ловачких чаши и флаша за здравице и слично, све са циљем да се побуди интересовање клијената.

Да неки нови маркетиншки ветрови дувaju у нашем предузећу, Вучковића који је посетиоцима на лицу места резбарио и гравирао монограме на дрвету и металу. Општи је закључак да су сви, који су ове године посетили сајам ЛОРИСТ, имали шта да виде на штандовима новосадског сајмишта а нарочито на штанду ЗАСТАВА ОРУЖЈА, који је учешће Сајму зачинио добром продајом својих производа.

Вучковића који је посетиоцима на лицу места резбарио и гравирао монограме на дрвету и металу. Општи је закључак да су сви, који су ове године посетили сајам ЛОРИСТ, имали шта да виде на штандовима новосадског сајмишта а нарочито на штанду ЗАСТАВА ОРУЖЈА, који је учешће Сајму зачинио добром продајом својих производа.

